

Kenofity zachodniej części Podgórze Rzeszowskiego

MAŁGORZATA JAŻWA

JAŻWA, M. 2012. The kenophytes of the western part of Podgórze Rzeszowskie. *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* 19(2): 389–395. Kraków. PL ISSN 1640-629X.

ABSTRACT: The paper presents a list of 108 species of vascular plants in the Podgórze Rzeszowskie as a result of floristic studies carried out from 2007 to 2011. The plant distribution and habitat occurrence is given.

KEY WORDS: kenophytes, vascular plants, distribution, Podgórze Rzeszowskie, Poland

M. Jaźwa, Zakład Taksonomii Roślin, Fitogeografii i Herbarium, Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Kopernika 27, 31-501 Kraków, Polska; e-mail: malgorzata_jazwa@interia.pl

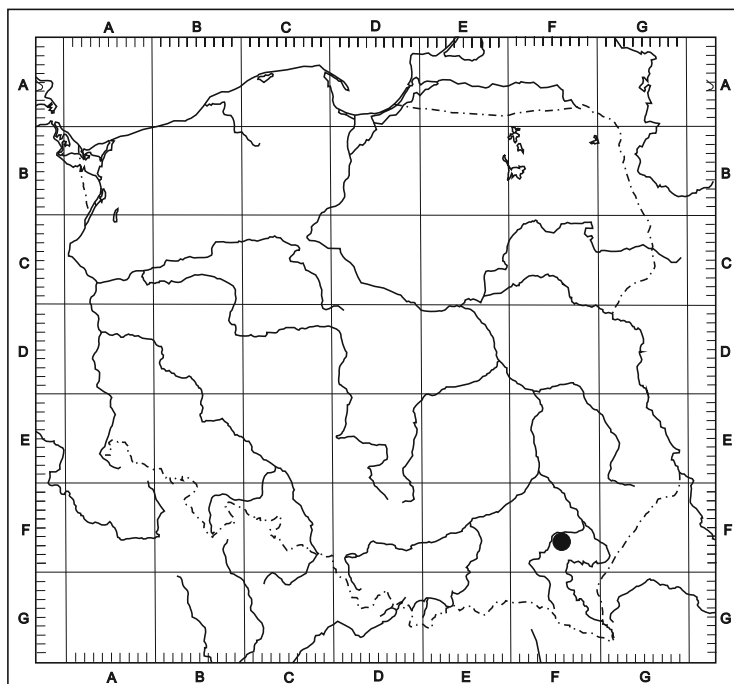
WSTĘP

Podgórze Rzeszowskie to obszar rozciągający się łukiem od Rzeszowa po Przemyśl, sąsiadujący od południa z Pogórzem Dynowskim i Pogórzem Przemyskim, a od północy z Pradoliną Podkarpacką i Doliną Dolnego Sanu (KONDRACKI 2011). Jest to teren, na którym nie prowadzono dotąd dokładnych badań florystycznych, zaś istniejące dane mają charakter fragmentaryczny i historyczny (ZEMANEK & ZEMANEK 1993).

Badaniami objęto zachodnią część obszaru obejmującą miasta: Łańcut, Przeworsk i Kańczuga (Ryc. 1). Analizowany teren jest silnie przekształcony rolniczo, prawie całkowicie pozbawiony kompleksów leśnych. Dominują pola uprawne oraz zbiorowiska łąkowe. Te ostatnie są w znacznym stopniu przekształcone na skutek melioracji, osuszania i podsiewania. Przez badany teren przebiega linia kolejowa Rzeszów – Przeworsk. Stosunkowo dobrze rozbudowana sieć dróg obejmuje drogę krajową nr 4, drogi wojewódzkie oraz powiatowe i gminne. Wszystkie te czynniki sprzyjają ekspansji obcych gatunków, zagrażających elementom rodzimym naszej flory.

METODYKA

Prezentowane dane zostały zebrane w latach 2007–2011 w zachodniej części Podgórze Rzeszowskiego. Zestawienie obejmuje łącznie 108 gatunków kenofitów, z czego większość była już podawana dla danego obszaru, aczkolwiek z małej liczby stanowisk lub bez dokładnej lokalizacji.

Ryc. 1. Lokalizacja terenu badań w sieci kartogramu ATPOL

Fig. 1. Localization of research area in the grid of ATPOL

Kenofity określono na podstawie opracowań ZAJĄCA i in. (1998) oraz TOKARSKIEJ-GUZIŁ (2005), zaś ich podział na poszczególne kategorie przyjęto za KORNASIEM i MEDWECKĄ-KORNAŚ (2002). Wśród nich wyróżniono epekofity, czyli gatunki związane wyłącznie z siedliskami synantropijnymi oraz hemiagriofity zajmujące środowiska półnaturalne i holoagriofity wchodzące w siedliska naturalne.

Gatunki podano w kolejności alfabetycznej, natomiast nazewnictwo według MIRKA i in. (2002). Układ stanowisk roślin oparty jest o metodykę sieci ATPOL (ZAJĄC 1978). Cyfry po symbolach kwadratu FF określają: dwie pierwsze – numer kwadratu o boku 10 km, dwie dalsze – numer kwadratu o boku 2 km.

Dokumentacja zielnikowa przygotowywana jest do złożenia w Zielniku Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego (KRA).

WYKAZ GATUNKÓW I STANOWISK ROŚLIN

Znaki i skróty: Lit. – dane z literatury, stan. – stanowisko, ● – stanowisko potwierdzone

Pośród odnalezionych kenofitów wiele to gatunki częste i pospolite. Są to: *Acer negundo* (holoagriofit), *Aesculus hippocastanum* (holoagriofit), *Amaranthus retroflexus* (epekofit), *Bidens frondosa* (holoagriofit), *Bromus carinatus* (hemiagriofit), *Bunias orientalis* (epekofit), *Cardaria draba* (hemiagriofit), *Cerasus vulgaris* (hemiagriofit), *Chamomilla suaveolens* (epekofit), *Conyza canadensis* (hemiagriofit), *Diploaxis muralis* (epekofit), *Echinocystis lobata* (holoagriofit), *Eloдея canadensis* (holoagriofit), *Epilobium ciliatum* (hemiagriofit), *Eragrostis minor* (epekofit), *Erigeron annuus* (hemiagriofit), *Galinsoga ciliata* (epekofit), *Galinsoga parviflora* (epekofit), *Helianthus tuberosus* (hemiagriofit), *Impatiens*

glandulifera (holoagriofit), *Impatiens parviflora* (holoagriofit), *Juglans regia* (holoagriofit), *Juncus tenuis* (hemiagriofit), *Kochia scoparia* (epekofit), *Lolium multiflorum* (hemiagriofit), *Malus domestica* (holoagriofit), *Medicago sativa* (hemiagriofit), *Medicago* × *varia* (hemiagriofit), *Oxalis corniculata* (epekofit), *Oxalis fontana* (epekofit), *Parthenocissus inserta* (holoagriofit), *Populus* × *canadensis* (epekofit), *Populus* 'NE 42' (hemiagriofit), *Pyrus communis* (hemiagriofit), *Quercus rubra* (holoagriofit), *Reynoutria japonica* (holoagriofit), *Rhus typhina* (hemiagriofit), *Robinia pseudoacacia* (holoagriofit), *Rosa multiflora* (epekofit), *Rosa rugosa* (hemiagriofit), *Rumex confertus* (hemiagriofit), *Solidago canadensis* (epekofit), *Solidago gigantea* (hemiagriofit), *Sisymbrium loeselii* (epekofit), *Syringa vulgaris* (hemiagriofit), *Tanacetum parthenium* (epekofit), *Veronica persica* (epekofit), *Vicia grandiflora* (hemiagriofit).

Bardziej interesujące gatunki kenofitów, występujące rzadko lub bardzo rzadko, wymieniono poniżej wraz z podaniem ich stanowisk:

Acorus calamus – Holoagriofit. Gatunek zanika ze względu na osuszanie obszarów podmokłych. KARCZMARZ i PIÓRECKI (1977) podają go z okolic Łańcuta. 5 stan.: FF: **5621** Wola Dalsza, Jawornik; **5631** Wola Dalsza, Książę; **5633** Dębina; **5642** Głuchów; **5743** Grzęska.

Amaranthus albus – Epekofit. Na terenach przykolejowych. ŁUCZYCKA-POPIEL (1983) podaje gatunek z okolic Przeworska. 6 stan.: FF: **5640** Łańcut, Podzwierzyniec; **5642** Głuchów; **5740** Rogóżno (Lit.: NOBIS & NOBIS 2006 ●); **5742** Marynow; **5743** Grzęska; **6600** Łańcut (centrum).

Amaranthus chlorostachys – Epekofit. Tereny kolejowe, gruzowiska. 3 stan.: FF: **6510** Krasne; **6513** Kraczkowa; **6742** Kańczuga.

Anthoxanthum aristatum – Epekofit. W uprawach na piaskach i między płytkami chodnikowymi koło basenu w Łańcutcie. 5 stan.: FF: **5640** Łańcut, Podzwierzyniec; **5641** Łańcut (E); **6511** Strażów Granica; **6514** Kraczkowa Dolna, Tłoki; **6610** Łańcut, Budy Wysokie.

Artemisia annua – Epekofit. Tereny zaburzone przez eksploatację piasku i żwiru w pobliżu Wisłoka. 5 stan.: FF: **5624** Białobrzegi; **5631** Wola Dalsza, Książę; **5720** Zakarczmie; **5721** Budy Łańcuckie Prawe; **6622** Markowa (W).

Aster × *salignus* – Epekofit. Tylko na przydrożu w bezpośrednim pobliżu Wisłoka. 1 stan.: FF: **5624** Białobrzegi.

Atriplex hortensis – Epekofit. Tylko na śmietniku na terenie zarastającej murawy psammofilnej. 1 stan.: FF: **5744** Gorliczyna.

Bryonia dioica – Epekofit. Zarośla. KARCZMARZ i PIÓRECKI (1977) podają gatunek z okolic Łańcuta. 1 stan.: FF: **6622** Markowa (W).

Bryonia alba – Hemiagriofit. W zaroślach. 3 stan.: FF: **6404** Załęże; **6414** Rzeszów w stronę Krasnego; **6742** Kańczuga.

Chenopodium pedunculare – Epekofit. Przydroża, przychacia, śmietniska, tereny kolejowe. 4 stan.: FF: **5544** między Kątami a Krzemienią (N); **5740** Rogóżno (Lit.: NOBIS & NOBIS 2006 ●); **6510** Krasne; **6521** Maława Kolonia.

Chenopodium schraderanum – Epekofit. Na stacjach kolejowych i przydrożach. ZAPAŁOWICZ (1908) podaje gatunek jako rzadki chwast ogrodowy dla Galicji Wschodniej. KULPA (1964) podaje gatunek z okolic Trzebownika. 12 stan.: FF: **5540** Łąka (W); **5541** Łąka (E); **5640** Łańcut, Podzwierzyniec; **6510** Krasne; **6513** Kraczkowa; **6600** Łańcut (centrum); **6623** Markowa; **6702** Nowosielce (E), (Lit.: WILK 2004 ●); **6703** Studzian, Gwizdaj; **6704** Przeworsk (W); **6713** Dębów; **6714** Wojciechówka.

Chenopodium strictum – Epekofit. Przydroża, brzegi sztucznych zbiorników wodnych, śmietniska, tereny kolejowe. 11 stan.: FF: **5521** Kłapówka; **5530** Łukawiec, Książaki; **5532** Łukawiec Dolny; **6404** Załęże; **6510** Krasne; **6514** Kraczkowa Dolna, Tłoki; **6611** Wysoka; **6712** Dębów (W); **6714** Wojciechówka; **6724** Urzejowice (N); **6810** Mokra Strona.

Chenopodium suecicum – Epekofit. Na polach uprawnych. 1 stan.: FF: **7701** Siedlecza (Lit.: WILK 2004 ●).

Cornus alba – Epekofit. Sadzony po wsiach, miejscami zdziczały. 4 stan.: FF: **5744** Gorliczyna; **6600** Łañcut (centrum); **6620** Albigowa; **6810** Mokra Strona.

Dianthus barbatus – Epekofit. W zaroślach. 3 stan.: FF: **6520** Malawa (W); **6610** Łañcut, Budy Wysokie; **6733** Urzejowice, Mikulice.

Digitalis purpurea – Epekofit. W pobliżu zabudowań. **1 stan.:** FF: **6700** Nowosielce, Zaolzie.

Echinops sphaerocephalus – Hemiagriofit. W pobliżu drogi w okolicach starorzeczy Wisłoka. 7 stan.: FF: **5534** Skotnik, Wola Mała; **6501** Strażów (W); **6604** Kosina Górna; **6704** Przeworsk (W); **6810** Mokra Strona; **7710** Mijów; **7711** Siedlecza (S).

Elsholtzia ciliata – Epekofit. W siedliskach ruderalnych często w pobliżu torów. ŁUCZYCKA–POPIEL (1983) oraz KARCZMARZ i PIÓRECKI (1997) podają gatunek z okolic Przeworska. 6 stan.: FF: **5640** Łañcut, Podzwierzyniec; **5743** Grzęska; **5744** Gorliczyna; **6504** Krzemienica; **6600** Łañcut (centrum); **6732** Mikulice, Niżatyce.

Eragrostis albensis – Epekofit. Pobocza dróg, przychacia. 15 stan.: FF: **5624** Białobrzegi; **5630** Wola Mała; **5640** Łañcut, Podzwierzyniec (Lit.: MICHALEWSKA & NOBIS 2005 ●); **5642** Głuchów; **6501** Strażów (W); **6510** Krasne; **6511** Strażów Granica; **6600** Łañcut (centrum); **6601** Sonina (W); **6703** Studzian, Gwizdaj; **6704** Przeworsk (W); **6713** Dębów; **6741** Kańczuga (W); **6742** Kańczuga; **7711** Siedlecza (S).

Erechtites hieracifolia – Epekofit, potencjalny holoagriofit. Na zrębie. 1 stan.: FF: **5732** Świętoniowa.

Erigeron ramosus – Hemiagriofit. Piaszczyste nieużytki, suche łąki. 1 stan.: FF: **5734** Gorliczyna.

Erucastrum gallicum – Epekofit. 1 stan.: FF: **6704** Przeworsk (W).

Fraxinus pennsylvanica – Epekofit. Pobocze drogi na Białobrzegi. 3 stan.: FF: **5634** Mała Dębina; **6520** Malawa (W); **7700** Siedlecza (W).

Galeopsis angustifolia – Epekofit. Tereny kolejowe. 2 stan.: FF: **5640** Łañcut, Podzwierzyniec; **5641** Łañcut (E).

Heracleum mantegazzianum – Hemiagriofit. Nasłonecznione skarpy, zarośla przy cmentarzach, zarośla nad rowem melioracyjnym. 5 stan.: FF: **5544** między Kątami a Krzemienicą; **6510** Krasne; **6720** Gać; **6732** Mikulice, Niżatyce; **6733** Urzejowice, Mikulice.

Hesperis matronalis – Epekofit. Gatunek sadzony, dziczejący. Przydroża, śmietniska. 8 stan.: FF: **5724** Nowa Wieś; **6600** Łañcut (centrum); **6623** Markowa; **6624** Markowa (E); **6704** Przeworsk (W); **6732** Mikulice, Niżatyce; **6740** Sietesz Dolna; **7700** Siedlecza (W).

Inula helenium – Hemiagriofit. Na pastwiskach, przydrożach i łąkach. 4 stan.: FF: **6602** Sonina; **6612** Wysoka (E); **6632** między Albigową a Markową; **6633** Markowa (S).

Iva xanthiifolia – Epekofit. W rowie przy gruzowisku. ŁUCZYCKA–POPIEL (1983) oraz KARCZMARZ i PIÓRECKI (1997) podają gatunek z okolic Przeworska. 1 stan.: FF: **6722** Ostrów, Wolica.

Lepidium densiflorum – Epekofit. Przydroża, śmietniska, tereny kolejowe. 5 stan.: FF: **5633** Dębina; **5640** Łañcut, Podzwierzyniec; **6600** Łañcut (centrum); **6613** między Wysoką a Markową; **6704** Przeworsk (W).

Lepidium virginicum – Epekofit. W pobliżu torów i dworców kolejowych. 5 stan.: FF: **5640** Łañcut, Podzwierzyniec (Lit.: NOBIS & NOBIS 2006●); **5644** Kosina Dolna; **6501** Strażów (W), (Lit.: NOBIS & NOBIS 2006●); **6612** Wysoka (E); **6613** między Wysoką a Markową.

Lupinus polyphyllus – Hemiagriofit. Na terenach odlesionych, w zaroślach. 3 stan.: FF: **6524** Albigowa, Działy Wschodnie; **6530** Malawa (S); **6702** Nowosielce (E).

Lycopersicon esculentum – Epekofit. Nad Wisłokiem. 4 stan.: FF: **5731** Miasto, Budy Łañcuckie; **5744** Gorliczyna; **6704** Przeworsk (W); **6810** Mokra Strona.

Lycium barbarum – Epekofit. Przydroża. 6 stan.: FF: **5743** Grzęska; **5744** Gorliczyna; **6600** Łañcut (centrum); **6703** Studzian, Gwizdaj; **6704** Przeworsk (W), (Lit.: ŁUCZYCKA–POPIEL 1983 ●); **6713** Dębów.

Malva moschata – Epekofit. W rowie. 1 stan.: FF: **6623** Markowa.

Mentha rotundifolia – Epekofit. Przydroże. 1 stan.: FF: 5733 Zagrody.

Oenothera glazioviana – Epekofit. Przydroża, przychacia. 4 stan.: FF: 5445 Terliczka, Spiny; 5631 Wola Dalsza, Książę; 5644 Kosina Dolna; 6501 Strażów (W).

Padus serotina – Holoagrofitek. W zaroślach, na brzegach lasów, przy torach kolejowych. 10 stan.: FF: 5622 Wola Dalsza, Zakrzacze; 5633 Dębina; 5641 Łañcut (E); 5730 Korniaktów Prawy; 5740 Rogózno; 5744 Gorliczyna; 6724 Urzejowice (N); 6732 Mikulice, Nizatyce; 6733 Urzejowice, Mikulice; 6742 Kańczuga.

Physalis alkekengi – Epekofit. Na gruzowiskach, przydrożach. 2 stan.: FF: 5630 Wola Mała; 6600 Łañcut (centrum).

Populus xberolinensis – Epekofit. Gatunek nasadzany, dziczejący. 1 stan.: FF: 5730 Korniaktów Prawy.

Portulaca oleracea – Epekofit. Między torami przy stacjach PKP. 5 stan.: FF: 5640 Łañcut, Podzwierzyniec; 5740 Rogózno; 6404 Załęże; 6501 Strażów (W); 6704 Przeworsk (W).

Prunus domestica subsp. *domestica* – Epekofit. Gatunek często uprawiany, dziczejący lub zawlekany. Zarośla. 5 stan.: FF: 5534 Skotnik, Wola Mała; 5630 Wola Mała; 5733 Zagrody; 6511 Strażów Granica; 6600 Łañcut (centrum).

Reynoutria sachalinensis – Epekofit. Gatunek hodowany, dziczejący. Śmietniska, przychacia. 3 stan.: FF: 5743 Grzęska; 6620 Albigowa; 6701 Nowosielce.

Ribes rubrum – Holoagrofitek. Zarośla nad potokami, olszyny. 2 stan.: FF: 5641 Łañcut (E); 6600 Łañcut (centrum).

Rudbeckia hirta – Epekofit. W rowach w pobliżu zabudowań. 10 stan.: FF: 5530 Łukawiec, Książęki; 5531 Łukawiec Górny; 5532 Łukawiec Dolny; 5740 Rogózno; 6623 Markowa; 6624 Markowa (E); 6714 Wojciechówka; 6724 Urzejowice (N); 6734 Urzejowice (S); 6810 Mokra Strona.

Rudbeckia laciniata – Holoagrofitek. Zarośla nad rzekami, nieużytki, przychacia. 15 stan.: FF: 5640 Łañcut, Podzwierzyniec; 5742 Marynów; 5743 Grzęska; 6600 Łañcut (centrum); 6623 Markowa; 6624 Markowa (E); 6704 Przeworsk (W); 6713 Dębów; 6720 Gać; 6724 Urzejowice (N); 6733 Urzejowice, Mikulice; 6742 Kańczuga; 6810 Mokra Strona; 7701 Siedlecza; 7711 Siedlecza (S).

Salix eriocephala – Epekofit. Przydrożne zarośla. 3 stan.: FF: 5641 Łañcut (E); 6520 Maława (W); 6610 Łañcut, Budy Wysokie.

Sedum spurium – Epekofit. Bardzo rzadko. Gatunek sadzony, dziczejący. Przydroża, śmietniska. 1 stan.: FF: 6610 Łañcut, Budy Wysokie.

Senecio vernalis – Epekofit. Na przydrożach i nieużytkach. 5 stan.: FF: 5743 Grzęska; 6501 Strażów (W); 6703 Studzian, Gwizdaj; 6704 Przeworsk (W), (Lit.: KARCZMARZ & PIÓRECKI 1997 ●); 6722 Ostrów, Wolica.

Silene dichotoma – Epekofit. Przydroże niedaleko żwirowni. 1 stan.: FF: 5723 Nowa Wieś, Zawistocze Wielkie.

Sinapis alba – Epekofit. Użytki rolne, pola uprawne. 15 stan.: FF: 5640 Łañcut, Podzwierzyniec; 6502 Strażów, Olszyny (N); 6510 Krasne; 6512 Strażów, Olszyny (S); 6513 Kraczkowa; 6600 Łañcut (centrum); 6610 Łañcut, Budy Wysokie; 6700 Nowosielce, Zaolzie; 6701 Nowosielce; 6702 Nowosielce (E); 6710 Gać (N); 6711 między Białobokami a Dębowem; 6712 Dębów (W); 6721 Białoboki; 6722 Ostrów, Wolica.

Sisymbrium altissimum – Epekofit. Przydroża, śmietniska, tereny kolejowe, gruzowiska. ŁUCZYKA-POPIEL (1983) podaje gatunek z okolic Przeworska. 5 stan.: FF: 5640 Łañcut, Podzwierzyniec; 5641 Łañcut (E); 6414 Rzeszów w stronę Krasnego; 6500 między Załężem a Krasnym; 6501 Strażów (W).

Sorbaria sorbifolia – Epekofit. Przydroże. 2 stan.: FF: 6600 Łañcut (centrum); 7701 Siedlecza.

Symphoricarpos albus – Epekofit. Przydroża, zadrzewienia przy zabudowaniach we wsiach. 14 stan.: FF: 5732 Świętoniowa; 5733 Zagrody; 6502 Strażów, Olszyny (N); 6600 Łañcut (centrum); 6620 Albigowa; 6622 Markowa (W); 6624 Markowa (E); 6702 Nowosielce (E); 6720 Gać; 6724 Urzejowice (N); 6733 Urzejowice, Mikulice; 6742 Kańczuga; 7701 Siedlecza; 7711 Siedlecza (S).

Trifolium patens – Hemiagriofit. Brzegi łąk i przydroża. Gatunek wydaje się rozprzestrzeniać. 5 stan.: FF: **5732** Świętoniowa; **5733** Zagrody; **5743** Grzęska; **6713** Dębów; **6722** Ostrów, Wolica.

Typha laxmannii – Epekofit. W rowie na poboczu drogi krajowej E4. 1 stan.: FF: **6510** Krasne (Lit.: NOBIS i in. 2012 ●).

Veronica filiformis – Hemiagriofit. Pastwiska, pobocza dróg. 4 stan.: FF: **5531** Łukawiec Górny; **5532** Łukawiec Dolny; **5533** Czarna, Zawodzie; **7710** Mijów.

Veronica peregrina L. – Epekofit. Podmokły nieużytek. 1 stan.: FF: **6742** Kańczuga.

Vicia dasycarpa – Epekofit. Przydroża, obrzeża pól, nasypy kolejowe. 11 stan.: FF: **5534** Skotnik, Wola Mała; **5620** między Wolą Małą a Dąbrówkami; **5732** Świętoniowa; **5734** Gorliczyna; **5742** Marynow; **6513** Kraczkowa; **6602** Sonina; **6700** Nowosielce, Zaolzie (Lit.: WILK 2004 ●); **6702** Nowosielce (E); **6711** między Białobokami a Dębowem; **6712** Dębów (W).

Vitis vinifera subsp. *vinifera* – Epekofit. Zarośla nad rzekami i ciekami wodnymi, zadrzewienia w pobliżu zabudowań. 9 stan.: FF: **5542** Palikówka; **5543** Chodakówka; **5740** Rogózno; **6704** Przeworsk (W); **6810** Mokra Strona; **7700** Siedlecza (W); **7701** Siedlecza; **7710** Mijów; **7711** Siedlecza (S).

Xanthium strumarium L. – Epekofit. Gruzowisko. ŁUCZYCKA-POPIEL (1983) podaje gatunek z okolic Przeworska. 1 stan.: FF: **6600** Łañcut (centrum).

PODSUMOWANIE

Wśród 108 kenofitów większość zajmuje siedliska ruderalne. Niektóre jednak w znacznym stopniu wnikają w siedliska mniej lub bardziej naturalne. Do takich taksonów na badanym obszarze można zaliczyć gatunki uznawane za inwazyjne, a więc zdolne do masowego rozprzestrzeniania się i dominacji nad gatunkami rodzimymi. Są to: *Acer negundo*, *Echinocystis lobata*, *Helianthus tuberosus*, *Impatiens glandulifera*, *Juglans regia*, *Padus serotina*, *Quercus rubra*, *Reynoutria japonica*, *Robinia pseudoacacia*, *Solidago gigantea* oraz *Syringa vulgaris*.

W sumie odnaleziono 44 agriofity (26 hemi-, 18 holo-) i 64 epekofity. Epekofity zajmują przeważnie siedliska związane z terenami kolejowymi, ponadto często pojawiają się przy drogach.

Duży udział kenofitów zdomowiających się w siedliskach naturalnych potwierdza znaczne przekształcenia antropofizyczne zachodniej części Podgórze Rzeszowskiego.

LITERATURA

- KARCZMARZ K. & PIÓRECKI J. 1977. Materiały do flory roślin naczyniowych Kotliny Sandomierskiej i Pogórze Przemyskiego. – Roczn. Przemyski. **17–18**: 341–360.
- KONDRACKI J. 2011. Geografia regionalna Polski. s. 444. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- KORNAŚ J. & MEDWECKA-KORNAŚ A. 2002. Geografia roślin. s. 510. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- KULPA W. 1964. Notatki florystyczne z doliny Wisłoka – Fragn. Florist. Geobot. **10**(1): 27–42.
- ŁUCZYCKA-POPIEL A. 1983. Zbiorowiska synantropijne terenów kolejowych Przeworska, Stalowej Woli i Rozwadowa. – Roczn. Przemyski. **22–23**: 363–375.
- MICHALEWSKA A. & NOBIS M. 2005. Ekspansja *Eragrostis albensis* (*Poaceae*) na antropogenicznych siedliskach w południowo-wschodniej Polsce. – Fragn. Florist. Geobot. Polon. **12**(1): 45–55.

- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland – a checklist. – W: Z. MIREK (red.), Biodiversity of Poland **1**, s. 442. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- NOBIS M. & NOBIS A. 2006. Interesujące, rzadkie i rozprzestrzeniające się gatunki roślin naczyniowych notowane na terenach kolejowych w południowo-wschodniej Polsce. – *Fragm. Florist. Geobot. Polon.* **13**(2): 301–308.
- NOBIS M., KOZŁOWSKA K., NOBIS A., TROJECKA-BRZEZIŃSKA A., PIERŚCIŃSKA A., NOWAK A., JAŻWA M., BARTOSZEK W. & WOLANIN M. 2012. Rozprzestrzenianie się *Typha laxmannii* (*Typhaceae*) w południowej Polsce. – *Fragm. Florist. Geobot. Polon.* **19**(2): 453–457.
- TOKARSKA-GUZIŁ B. 2005. The establishment and spread of alien plant species (kenophytes) in the flora of Poland. s. 192. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.
- WILK Ł. 2004. Notatki florystyczne z Podgórza Rzeszowskiego (Kotlina Sandomierska). – *Fragm. Florist. Geobot. Polon.* **11**: 93–103.
- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – *Wiad. Bot.* **22**(3): 145–155.
- ZAJĄC A., ZAJĄC M. & TOKARSKA-GUZIŁ B. 1998. Kenophytes in flora of Poland: list, status and origin. – *Phytocoenosis* **10** (N. S.) Suppl. *Cartogr. Geobot.* **9**: 107–116.
- ZAPAŁOWICZ H. 1908. *Conspectus florae Galiciae criticus*. II. s. 315. Akad. Umiejętności, Kraków.
- ZEMANEK A. & ZEMANEK B. 1993. Historia badań i aktualny stan poznania szaty roślinnej okolic Rzeszowa. – W: B. KUŹNICKA (red.), *Historia leków naturalnych* **3**: 43–52. Ziołoznawstwo w dawnej i współczesnej kulturze Rzeszowszczyzny. Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa.

SUMMARY

Out of 108 kenophytes the majority can be found in ruderal habitats. However, some of them enter less or more natural habitats and this to a large extent. In the researched area such taxa are represented by species considered to be invasive, thus able to diffuse massively and dominate over indigenous species. These are: *Acer negundo*, *Echinocystis lobata*, *Helianthus tuberosus*, *Impatiens glandulifera*, *Juglans regia*, *Padus serotina*, *Quercus rubra*, *Reynoutria japonica*, *Robinia pseudoacacia*, *Solidago gigantea* and *Syringa vulgaris*.

In total 44 agriophytes (26 hemi-, 18 holo-) and 64 epecophytes were found. Epecophytes usually occur in habitats connected to railroad areas, furthermore they are often present near roads.

Strong presence of kenophytes settling in natural habitats confirms significant anthropophysical transformations of the western part of the Podgórze Rzeszowskie.

Przyjęto do druku: 21.06.2012 r.